

# **Tagna' sulat si Paul pu si Timoteohin Pahāti sabab tagna' sulat si Paul pu si Timoteohin**

*Si Timoteo, a'a sinulatan si Paul inin, dambuwa' lella bata' pe amban Listara, dambuwa' puweblo la'i si Asiya Diki'. Sa'i Timoteohin si Yunis bangsa Yahudi duk samanen bangsa Girik.*

*Kaminduwe palumengngan si Paul si me' kalahatanin magusihat, balik iye la'i si Listara duk bino'o we' ne billa'i si Timoteo hinangne sawe'ne. Kuwe' ne Timoteo anakne duk kasulutan iye si ad-datnen. Bang piyen tahun panuhut-nuhut Timoteo si Paulin duk ekka ta'ayane amban si Paul. Ujudnen dina'ak we' si Paul si Timoteo pa'amban la'i si Epe-sus duk dina'ak si iye hinatul me' masandel pu si Isa si lahat miya'an duk si me' lahat mapaliputin.*

*Pagtekka si Paul si lahat Makedoniya, sinulatan we' ne Timoteo pangasigne ateynen supaya asig iye magtolo' me' tolo' mabennal amban Isa Almasihin. Sinessa'an isab we' ne Timoteo dina'ak sinagda me' guru magtolo' mangga'i mabennalin. Duk dina'ak we' ne Timoteo mene' me' a'a hinang me' nakura' me' katindegan si Isahin duk inaka we' si Paul bang sa'ingge subey pamo'ode me' pagkasiden. Sinessa'an isab si Timoteo we' si Paul we' subey pahāpne kawul-pi'ilnen duk bo'ohannen pegge' dara'akan Almasi iye.*

<sup>1</sup> Sulat inin amban aku, si Paul. Kawakilan ku we' Isa Almasi magmahalayak lapalnen. Kawakilan ku amban panganda'akan Tuhanin, iye manimbul kitehin bi, duk amban panganda'akan Isa Almasi isab, iye pangase-ngasehanten bi. <sup>2</sup> Pasampayku sulat inin piyu si ka'u, Timoteo, pegge' kuwe' ne kew anakku lasiya' pegge' tinolo'an kew we' ku sandel pu si Isa Almasi. Karayaw kew luwal ipat Samate bi Tuhanin duk Isa Almasi, Panuhutanten bi. Karayaw kew isab ka'ase'ande duk pasanyangde dem ateynun.

*Sessa' sabab me' guru magtolo' mangga'i mabennalin*

<sup>3</sup> Manjari, Timoteo, balikku bakas panessa'ku si ka'u sōng patahala'ku hap Makedoniyahin. Amey-amey da'a kew dahu' usa' billu'u amban Epesus supaya tapagesnu me' a'a malu'u magtolo' me' tolo' mangga'i mabennalin. <sup>4</sup> Da'akun siye padeheng magsuwi-suwi me' kissa hinang-hinang a'a hadja. Duk subey isab siye padeheng luwal magsuwi-suwi sabab me' ēn kapapu'ande me' pangkat-mamangkat. Sabab me' suwi-suwi miya'an ka'ujudannen magjawab hadja siye iyan. Ga'i du iyan makatabang siye supaya tatuhutde kinabaya'an Tuhanin. Saguwa' iye makatabang siyehin sandelde pu si Isa Almasihin. <sup>5</sup> Hangkan kew sessa'anku inin pegge' kabaya'ankun we' kēmon masandel pu si Isa Almasihin malasa te'ed. Malasa te'ed siye bang sutsi ateyden duk tabugtu'de dem ateyde we' ga' niya' salla'de si Tuhan duk bang asal sandel te'ed siye pu si Isa Almasi. <sup>6</sup> Niya' me' a'a ga'i ne inin tuhutde duk

iye bahanden luwal magjawab ga' niya' kagunahanne. <sup>7</sup> Pa'inde we' siye me' guru si sara' Tuhanin bu pa'in ga'i du tahātide me' binissāden duk me' inusihatde mabasag si me' a'ahin.

<sup>8</sup> Kata'uhante we' sara' Tuhan tasulat si Musahin hāp bang patut panganggunahan iyehin. <sup>9</sup> Pegge' subey tasabutte we' sara'in duma'in hep pangurung si me' a'a bentel saguwa' si me' a'a ngalanggalan sara' duk me' a'a ga'i nuhut tolo', me' a'a ga'i talew si Tuhan duk me' a'a dusehan. Pangurung isab si me' a'a ga'i magmātabat si Tuhan duk hinangde hadja dagey Tuhanin, si me' a'a mapatey sa'i-samade atawa pagkaside manusiya'in. Siye inin pangurungan sara' Tuhanin. <sup>10</sup> Damikkiyan isab si me' a'a magjina, me' a'a pagba'isande pagkaside lella atawa pagkaside dende, me' a'a niggew pagkaside bu pagsīnde, me' a'a dusta'an, me' a'a naksi' bisan ga'i to'o duk sasuku ne maghinangan kuntara si tolo' mabennalin. <sup>11</sup> Me' tolo' inin magsali' duk tolo' dem aka-aka mahāp sabab si Isa pinangandel Tuhan si akuhin dina'ak minahalayak si me' a'a. Aka-aka mahāp inin pinakita'u we' Tuhan pinudjihin duk iye po'on kēgin.

### *Magsukul si Paul pegge' ma'ase' Tuhanin*

<sup>12</sup> Magsukul ku pu si Isa Almasi, Panuhutanten bi, iye mangurungan aku basagin supaya tahi-nangku hinangkun. Magsukul ku si iye pegge' kin-immatan ku we' ne kapangandelan duk kawak-ilan ku we' ne maghinang si iye. <sup>13</sup> Wakilana Isa Almasi ku bisan ne matu'uhin binissāhan iye we'

ku la'at duk bininasa isab we' ku me' tindegne duk pina'iya' we' ku. Saguwa' ka'ase'an ku we' ne bisan kuwe' miya'an hininangkun pegge' ga' pe ku miya'an sandel si iye hangkan ga' kata'uhanku we' la'at me' hininanku miya'an. <sup>14</sup> Duk asal hadje lasane duk ase'ne si akuhin duk tinabangan ku we' ne sandel si iye. Tinabangan ku isab we' ne malasa si me' pagkasikun. Asal kuwe' inin du bang magdambuwa' ne kite duk Isa Almasi. <sup>15</sup> Asal to'o pina'in inin duk subey te'ed kinahagad, we' Isa Almasi bakas pitu si dunya supaya tatimbulne me' a'a dusehanin. Duk amban kēmon a'a miya'an aku ne tamanan madusehanin. <sup>16</sup> Saguwa' bisan kuwe' miya'an dusekun ka'ase'an ku te'ed we' Tuhanin duk inampun ku we' ne supaya tapakite Isa Almasi si me' a'a we' iye asal matuyu' si me' madusehanin. Hinangne ku pamintangan si me' a'a masandel si iye si pasōnganin duk inurungan umul siye ga' tamananne. <sup>17</sup> Pahadjete bi Tuhan dambuwa'-buwa'in. Iye magbaya'in salama-lama. Ga'i iye matey. Ga'i iye takite manusiya'. Pata' iye pinudji duk pinahadje salama-lama. Amin.

<sup>18</sup> Na, Timoteo, anakku, inin panessa'ku si ka'uhin: essebun me' pina'al sabab ka'u we' me' a'a pinabissā bissā Tuhanin. Essebun me' bissā miya'an duk hinangun te'ed pahāp-hāp hinang pinasuku' Tuhan si ka'uhin duk bantahanun te'ed sasuku mala'atin. <sup>19</sup> Patetegun sandelnu pu si Isa Almasihin duk da'a kew maghinangan la'at duk ga'i sasew pikilannun. Pegge'

niya' me' a'a pagtu'urande maghinangan bisan du kata'uhande dem pikilande we' la'at hinangan miya'an. Hangkan magka'at ne sandelde si Tuhanin. <sup>20</sup> Sa miya'an du Himunus duk Iskandal duk me' sinduwehin pe. Pinasagadan ne siye we' ku bo'o nakura' seyitanin supaya mintang siye we' subey ga'i bissā-bissāhande Tuhanin.

## 2

### *Bang a'ahin magtipun nambahayang*

<sup>1</sup> Iye inin me' tolo'kun. Ka'issa', subey kite bi me' masandel pu si Isa Almasihin ngampun-ngampun si Tuhan duk māku-māku duk magsukul si iye. Subey kite bi ngampun-ngampun para kēmon manusiya'in; <sup>2</sup> para me' magbaya'in duk para kēmon a'a taga kapatutin supaya sanyang duk hāp dem paglahatanten bi duk samunsaya'te bi magmātabat si Tuhan duk hāp isab kawul-pi'iltan bi. <sup>3</sup> Bang ngampun-ngampun kite bi sa inin hāp duk kasulutan Tuhanin, iye manimbul kitehin bi. <sup>4</sup> Kabaya'an Tuhanin hep we' kēmon manusiya'in timbul duk ngata'uhan tolo' mabennalin. <sup>5</sup> Dambuwa' du hadja Tuhanin duk dambuwa' du isab hadja mapasellet si Tuhan duk manusiya'in maghāp siye, iye si Isa Almasi pagka-site bi manusiya'. <sup>6</sup> Paglilla'ne umulnen duk pinaganti' we' ne dinen supaya manusiya'in ga'i legga Tuhanin sabab duseden. Manjari pegge' matey si Isa Almasi ellew pangeddew Tuhanin hangkan kabugtu'ante te'ed we' kabaya'an Tuhanin kēmon manusiya'in timbul duk tapi si surga'. <sup>7</sup> Inin sababnen hangkan ku kawakilan we' Tuhanin

dina'ak magusihat tolo' mabennal inin si me' a'a duma'in Yahudi supaya siye sandel pu si Isa Almasi duk kahagadde tolo' mabennalin. To'o pina'inku inin, ga'i ku magdusta'!

<sup>8</sup> Antag-antag me' masandel pu si Isahin magtipun nambahayang si Tuhan kabaya'ankun we' me' lellahin ngampun-ngampun, me' lella nuhut Tuhanin dambūs-būs. Subey ga' niya' ka'astelande duk subey siye ga'i magsasa'.

<sup>9</sup> Duk kabaya'ankun isab me' dendehin subey hāp bo'ohanden. Semmekden subey matalep si dende petten. Subey sarang-sarang hadja pamahāpde diden, ga'i pinalandu' paghatulde kōkden atawa paggunade me' pamulawanin duk me' mutsa'in duk me' semmek mahalga'in. Pegge' duma'in makahāp dendehin pagdendendenen <sup>10</sup> saguwa' me' hinanganne mahāpin. Inin matalep si me' dende magpa'in we' siye asal nuhut Tuhanin. <sup>11</sup> Me' dendehin isab bang inusihatan subey siye pakale hadja, duk subey siye ngatu tinolo'an. <sup>12</sup> Me' dendehin ga'i da'akku magusihat atawa magmanda si lella. Subey me' dendehin pakale hadja lu'u si pagtipun-tipunanbi. <sup>13</sup> Pegge' Apu' Adam pinapanjari dehelli we' Tuhanin ubus bu Sitti Hawa. <sup>14</sup> Duk duma'in Apu' Adam ka'akkalan nakura' seyitanin. Saguwa' dendehin ka'akkalanin duk iye mangalanggalan sara' Tuhanin. <sup>15</sup> Saguwa' timbul du me' dendehin si paganakde bang teteg pa'in sandelden pu si Isa Almasi duk malasa siye si sawe'de duk sutsi pagateyden. Duk subey hāp kawul-pi'ilden.

### 3

#### *Me' nakura' si langgalin*

<sup>1</sup> To'o pina'in inin we' bang a'ahin mabaya' ginellal nakura' me' masandel pu si Isa Almasihin hāp inangutne inin. <sup>2</sup> A'a ginellal nakura' me' masandel pu si Isa Almasihin subey a'a ga' niya' panalla'an iye. Subey dambuwa' du hadja andanen. A'a miya'an subey ga'i ūtanne napsunen, subey hāp pikilannen duk hāp addatnen. Bang niya' a'a pī si luma'ne subey addatanne te'ed. Subey isab iye pandey magusihat si sawe'ne. <sup>3</sup> Subey iye ga'i maglangohan. Subey iye ga'i bingis saguwa' subey iye mura bino'o magsulut. Subey iye ga'i pananasa' duk ga'i napsuhan si sin. <sup>4</sup> Subey iye ta'u ngahatul anak-andanen. Subey iye a'a pagaddatan we' me' anaknen duk tinuhut we' de me' panganda'akannen. <sup>5</sup> Pegge' bistahun bi, bang ginellal nakura'in ga'i bisan ta'u ngahatul anak-andanen inumey pangahatulne me' masandel pu si Isa si antanannen? <sup>6</sup> Ga'i isab makajari ginellal nakura' bang a'a ba'ahu pe sandel pu si Isa Almasi, sabab bang ga'i pe basag sandelnen kaw-kaw ngalangkeu ateynen duk ilabo'an hukuman iye kuwe' hukuman si nakura' seyitanin awwalley. <sup>7</sup> Saguwa' bang a'a ginellal nakura' subey iye a'a inaddatan bisan we' me' a'a mangga'i manuhut Isa Almasihin, pegge' bang niya' panalla'ande iye bu bissā-bissāhande iye, kaw iye sinassat maghinangan la'at duk iye miya'an kinabaya'an nakura' seyitanin.

#### *Me' a'a nabang si langgal*

<sup>8</sup> Manjari pasal me' a'a ginellal isab nabangan nakura' si langgalin subey isab hāp addatden duk kapangandelan siye. Subey siye ga'i maginuman makalango duk subey ga'i napsuhan si sin. <sup>9</sup> Subey siye pateteg si tolo' mabennal sabab Isa Almasihin bakas pinakita'u we' Tuhanin. Subey isab siye ga'i maghinangan la'at supaya ga'i sasew dem pikilanden. <sup>10</sup> Duk meke siye ginellal tabang nakura' si langgalin subey dahu' pinandogahan addatden. Bang tapandoga we' asal hāp du addatden makajari siye ginellal tabang nakura'in. <sup>11</sup> Damikkiyan andaden subey isab hāp addatden duk ga'i ngalimutan sawe'de. Subey isab ga'i ūtande napsuden duk subey siye kapangandelan si ine-ine. <sup>12</sup> A'a ginellal inin subey dambuwa' du andanen. Subey hāp pangahatulne anak-andanen duk kēmon sawe'ne magdambuwa' luma'in. <sup>13</sup> Pegge' me' a'a ginellal inin bang hāp du paghinangden asal pinahadje du siye duk bahani du siye missā sabab sandelde pu si Isa Almasihin.

### *Me' pinakita'u we' Tuhanin*

<sup>14</sup> Na, Timoteo, ngase-ngase ku we' tapiyu du ku si ka'u mura. Saguwa' sulatante ne kew hadja me' tolo' inin <sup>15</sup> supaya bang niya' maka'alal aku, kata'uhannu du bang sa'ingge subey kawul-pi'iltan bi me' a'a suku' si Tuhanin, Tuhan ma'ellumin. Kite bi me' pangandelan Tuhan tolo' mabennalin. Hangkan subey usihatte bi duk bēbbegante bi tolo' mabennal inin. <sup>16</sup> Ga' niya' kapamasuwey we' asal ga'i lalem tolo' āgamate bi inin, iye tolo' mabennal ga' kata'uhan

samanta'an ga' pe pinakita'u we' Tuhanin, hātinin tolo' sabab Isa Almasihin:

La'i iye si surga' bu pitu iye si dunya manjari manusiya'. Niyawa Sutsihin naksi' we' iye asal bentel. Takite iye we' me' mala'ikatin. Minahalayak sabab iye si kēmon kabangsa-bangsahan. Duk kinahagad iye we' me' a'ahin. Manjari pina'angkat iye pī balik si surga' duk la'i iye magbaya'.

## 4

### *Me' magtolo' mangga'i mabennalin*

<sup>1</sup> Asal pasti' pina'in Niyawa Tuhanin we' si pasōngan niya' me' a'a nayikutan tolo' mabennalin. Iye pinakalede iyan me' seyitanin duk tuhutde iyan me' tolo'den. <sup>2</sup> Me' tolo'de inin pinalata' we' me' guru madusta'anin. Me' hinangande inin ga'i ne makasasew pikilanden pegge' tagam ne siye magdusta'. <sup>3</sup> Me' guru inin magtolo' we' dusehan ko' a'ahin bang magella atawa maganda. Pa'inde isab we' niya' ko' me' kinakan ga'i makajari kakante. Sala' tolo'de inin pegge' kēmon kinakan inin pinapanjari du we' Tuhanin. Basta magsukul kite bi si Tuhan makajari kite bi mangkinakan ine-ine, kite bi me' masandel pu si Isa Almasihin duk mangata'uhan tolo' mabennalin. <sup>4</sup> Pegge' kēmon bakas pinapanjari we' Tuhanin hāp. Hangkan subey tayima'te hadja basta magsukul kite si iye. <sup>5</sup> Pegge' halal kēmon kinakanten sabab lapal Tuhanin duk sabab pagsukulten isab.

### *Dara'akan Isa Almasi mahāpin*

<sup>6</sup> Manjari, Timoteo, bang pangusihatnu me' pina'inku inin si me' pungtina'ite masandel pu si Isa Almasihin, hāp paghinangnu pu si Isa Almasihin. Duk basag sandelnun pegge' lapal kina-hagadten asal tuhutnu ne pa'in. Asal teteg kew nuhut tolo' mabennalin. <sup>7</sup> Saguwa' da'a asipun me' kissa-kissa pa'inde makabo'o a'ahin tudju Tuhan bu ga'i du. Me' kissa miya'an ga' te'ed niya' kagunahanne. Saguwa' tagamun pikilannun luwal mikil tolo' mabennalin duk du tatuhutnu me' kinabaya'an Tuhanin. <sup>8</sup> Bang pabasagte baranten, niya' kagunahanne saguwa' kulang du. Saguwa' bang iye pinabasagten sandelte si Tuhanin supaya tatuhutte kinabaya'an Tuhanin, na, ekka te'ed kagunahanne. Mo'o kite inin si kahāpan duma'in hadja tu'u si dunya saguwa' sampay si ahilat. <sup>9</sup> Bennal te'ed bissā miya'an duk pata' te'ed kinahagad. <sup>10</sup> Hangkan kite bi maghinang ne pa'in si Tuhan duk magtuyu' te'ed magusihat pegge' Tuhanin pangase-ngasehanten bi; iye Tuhan ma'ellumin duk iye manimbul kēmon manusiya'in, lagi' ne me' masandel si iyehin.

<sup>11</sup> Manjari, Timoteo, kēmon me' usihatku inin da'akun tinuhut si me' masandel pu si Isa malu'uhin. <sup>12</sup> Da'a kew iya' bang niya' ngandiyawa'an ka'u pegge' magusihat ne kew bu bata' pe kew. Saguwa' subey hāp kawul-pi'lnun duk bissānun. Kalasahanun pagkasinun, pabasagun sandelnu si Tuhanin duk subey ga' niya' la'at dem pikilannun. Manjari binatang du kawul-pi'lnun we' me' masandel pu si Isa Almasi malu'uhin. <sup>13</sup> Samanta'an ga'i

pe ku tapiyu, tuyu'anun te'ed matsa amban dem kitab duk usahatanun duk tolo'anun siye kahaba' ka'am magtipun duk me' pagkasibi masandel pu si Isa Almasihin. <sup>14</sup> Gunahun te'ed kapandeyan pinangurung Niyawa Tuhan si ka'uhin. Pinangurung kapandeyan inin si ka'u matu'uhin sakali' niya' pina'al bissā amban Tuhan sabab ka'u duk binettad we' me' bahi'in me' tanganden pī si ka'u. <sup>15</sup> Hinangun te'ed kēmon pinahinangku si ka'u si sulat inin ateynun dambūs-būs supaya takite a'ahin kēmon we' pasōng ngahāp hinangannun. <sup>16</sup> Pahatul-hatul kew si dinu duk me' panolo'nun. Duk hinangun pa'in me' usihatku si ka'uhin. Bang pagtuyu'annu inin hininang, duma'in hadja ka'u matimbulin saguwa' kēmon isab makakale ka'uhin.

## 5

*Sessa' sabab me' balu, me' bahi' duk me' banyaga'*

<sup>1</sup> Da'a amāhanun bang lella bahi' amban ka'u saguwa' missā kew si iye pahāp-hāp kuwe' samanu bang niya' panolo'nu si iye. Me' lella mabata'in kimmatanun kuwe' me' pungtina'inu. <sup>2</sup> Me' dende mabahi' amban ka'uhin addatanun kuwe' sa'inu. Duk me' dende mabata'in addatanun kuwe' me' pungtina'inu isab. Da'a kew magpikilan seddili si siye.

<sup>3</sup> Manjari pasal me' dende balu masandel pu si Isa Almasihin bang ga' niya' ngahatul siye, addatanun siye. <sup>4</sup> Saguwa' bang dende baluhin taga anak atawa ampu subey dahu'

siye ta'u nabangan matetto'aden. Pegge' bang asal malasa siye si Tuhan subey tabangde matetto'aden atawa papu'den panumbasde panabangde siye matu'uhin. Bang hinangde inin, kasulutan Tuhanin si siye. <sup>5</sup> Saguwa' bang dende baluhin dendangan sa', iye pangase-ngasehannen Tuhanin, ngampun-ngampun iye duk māku-māku iye tabang si Tuhan ellew-sangem. <sup>6</sup> Saguwa' bang niya' dende balu bu iye luwal tapikilnen nganduhulan napsu barannen magadjak-adjak, kuwe' iye dalil matey bisan pe iye ellum. <sup>7</sup> Pasampayun usihatku inin piyu si me' masandel pu si Isa Almasi malu'uhin supaya ga' niya' panalla'an a'a siye. <sup>8</sup> Saguwa' bang niya' a'a lu'u ga'i ngahatul usbanen, lagi' ne bang magtewtey-anak siye, a'a iyan ilebbahan ne we' ne tolo' kinahagadten bi duk la'at pe iye amban a'a mangga'i masandel pu si Isa Almasihin.

<sup>9</sup> Manjari pasal me' dende balu, listahun me' balu sōng tinabangan we' me' masandel pu si Isa Almasihin. Listahun hadja me' balu labi ne ennempū' tahun umulden duk dambuwa' hadja bakas elladen. <sup>10</sup> Subey isab bawag me' hinangande mahāpin, hātinēn hāp pamaketo'de me' anakden, addatande te'ed me' a'a mapī si luma'den, diyawa' ateyden maghinang siye bisan ine si me' suku' si Tuhanin, tabangande me' dem kasusehanin duk sasuku hinangan hāp hinangde. Me' dende balu kuwe' iyan makajari ilista.

<sup>11</sup> Saguwa' bang me' dende balu bata' pe, da'a siye sakupun dem listanu lu pegge' mura pinda pikilanden. Bang tekka baya'de magellahin,

tayikutande ne du paghinangde pu si Isa Almasihin. <sup>12</sup> Manjari kapagduse siye pegge' ga' du tumanande sanggupde pu si Isa Almasi tagna' kabaluden. <sup>13</sup> Ngatagam isab siye lisu'an maghinang duk iye bahanden ngalatag kaluma'an. Duk duma'in hadja iyan, magkoto-koto isab siye duk pakulebe' siye si me' palkala' sawe'den, luwal siye missā me' mangga'i subey binissāden. <sup>14</sup> Bang si aku, gam pe me' balu mabata'in magella balik duk maganak duk ngahatul dem luma'de. Manjari ga' niya' la'at tabissā me' bantaten bi sabab kite bi me' masandel pu si Isa Almasihin. <sup>15</sup> Pegge' niya' ne me' balu nayikutan Tuhanin duk iye tinuhutden nakura' seyitanin. <sup>16</sup> Hangkan hep sa pina'inkun, bang niya' lu'u dende sandel pu si Isa bu taga usba dende balu subey ne iye mangahatul baluhin duma'in me' masandel pu si Isa sinduwehin supaya isab tahatulde me' dende balu mangga' niya' usbaden.

<sup>17</sup> Pasa me' bahi' hinang nakura' si langgalin bang hāp du pangantande me' masandel pu si Isa Almasihin, pata' siye pinahadje duk sinuweldohan pahāp, lagi' ne me' mapages magmahalayak duk magusihat lapal Tuhanin. <sup>18</sup> Pegge' tasulat hep dem kitab, pina'in, "Da'a pugungun bi behe kābewin sābune magdi'ik paleyin." Duk niya' isab pina'in seddili, "Bang a'ahin dina'ak maghinang pata' iye tinangdanan." <sup>19</sup> Bang sa'upama niya' nuntutan dambuwa' bahi'bi, da'a asipun tuntutne miya'an bang ga' du niya' duwangan atawa tellungan makasaksi' si dusenen. <sup>20</sup> Bang niya' kapagduse, tolo'anun iye si harapan me' masandel pu

si Isahin kēmon supaya me' sinduwehin mintang duk ga'i lekkatde hininangne miya'an.

<sup>21</sup> Timoteo, iyu' Tuhanin pakale duk pakale isab Isa Almasi duk me' mala'ikat masutsihin, asal sessa'ante kew tuhutun me' panganda'akanku si ka'u dem sulat inin. Da'a pagbidde'un bisan sine. Ine-ine hinangnu da'a kew mēbbegan sine-sine sewukat ne kew kahāpan si siye. <sup>22</sup> Da'a kew magdayi'-dayi' mene' a'a hinang nakura' lu'u diyalemanbi me' masandel pu si Isa Almasihin saguwa' pandogahanun dahu' addatnen. Pegge' bang sa'upama a'a tapene'nun magduse, sampay ka'u sinakup kew si dusenen. Pahatul kew, da'a kew magduse si hinangannu duk si pikilannu.

<sup>23</sup> Da'a isab pikilun we' subey bohe' hadja ininumnun. Saguwa' hāp bang nginum kew bohe' buwa' ubas kuwe'ahat panambal betteng-nun pegge' daran kew saki.

<sup>24</sup> Niya' me' a'a pasti' te'ed duseden duk kata'uhante we' taga duse siye duk hinukum siye si pasōngan. Niya' isab me' a'a sinduwe ga'i magtawus takite duseden, saguwa' ga'i tiggel kata'uhan du. <sup>25</sup> Damikkiyan isab niya' me' hinangan mahāpin pasti' te'ed si me' a'a. Duk bisan me' hinangan hāp ga'i pe tantu pasti' ga'i du katapukan.

## 6

<sup>1</sup> Kēmon banyaga' sandel pu si Isa Almasi subey kimmatande te'ed we' talep amuden pahadjede, supaya ga'i Tuhanin binissāhan la'at we' me' a'a duk ga'i diniyawa'an tolo' tinuhutten bi. <sup>2</sup> Bang

banyaga'in duk amunen sali'-sali' sandel pu si Isa Almasi, da'a banyaga' miya'an magpikil we' ga'i ne iye subey tinalew si amunen pegge' kuwe' ne du siye magpungtina'i. Bisan miya'an subey pe pahāpne te'ed paghinangnen pegge' a'a paghinanganne miya'an kuwe' iyehin isab sandel pu si Isa Almasi, duk pegge' malasa isab iye si amune miya'an.

*Me' tolo' mangga'i mabennalin duk me' bennal madayahanin*

Iye inin subey panolo'nu si siyehin duk da'akun te'ed tinuhut si siye. <sup>3</sup> Bang niya' lu'u magtolo' bu seddili panolo'nen amban me' tolo' mabennal amban Panuhutanten bi Isa Almasi duk bang me' tolo'nen ga'i maguyun duk tolo' makabo'o kite tudju Tuhanin, <sup>4</sup> na, a'a iyan abuhan duk ga' niya' kata'uhanne. Iye luwal kabaya'annen magsu'al duk magjawab sabab bissā. Ka'ujudanne inin niya' maglindi-lindi, niya' magsasa'-sinasa', niya' maglimut-ilimut duk ga'i ne siye magandel-inandel. <sup>5</sup> Me' a'a inin luwal ne magsagga' pegge' ga'i ne tewwa' pamikilden duk ga'i ne kata'uhande tolo' mabennalin. Kannalde we' bang siye magāgama ngandayahan siye.

<sup>6</sup> Bennal isab, bang a'ahin nuhut kinabaya'an Tuhanin kuwe' dayahan te'ed iye bang magsukul iye ine-ine pangurung Tuhanin iye. <sup>7</sup> Panganak kite si dunya inin, niya' ke tabo'ote? Ga' niya'. Damikkiyan du isab ga' niya' tabo'ote bang kite matey. <sup>8</sup> Hangkan hep basta niya' du kakante duk semmekte subey ne kite magsukul. <sup>9</sup> Saguwa'

me' a'a mabaya' magdayahin, mura siye tabo'o sassat magduse. Kuwe' bantuk ileppas siye we' napsude si bayu'-bayu'an kadupanganin duk me' makapagka'at siyehin. Ujudnen magmula du siye duma'in hadja si dunya inin saguwa' sampay si ahilat. <sup>10</sup> Pegge' napsute si sīnin iye inin po'on kēmon bayu'-bayu'an la'at hininang we' manusiya'. Niya' me' a'a hawal napsude si sīnin, ilebbahan we' de sandelde pu si Isa Almasihin duk ka'ujudannen ekka kasusehan tekka si siye.

*Panessa' pu si Timoteo hadja*

<sup>11</sup> Saguwa' ka'u, Timoteo, pegge' tapene' kew we' Tuhanin maghinang si iye, patala kew amban kēmon mala'at inin. Iye subey inapasnun kawul-pi'il mabentelin, duk maghinangan sasuku kinabaya'an Tuhanin. Pabasagun sandelnu pu si Isa Almasihin, kalasahanun pagkasinun duk pahāpun addatnun si siye. Bisan kew dem kasigpitan sandalanun hadja. <sup>12</sup> Magge'es kew te'ed nuhut Tuhanin duk tepe si ka'u du umul ga' niya' tamanannen. Essebun we' hangkan kew tapene' we' Tuhanin supaya kew ka'urungan umul inin. Duk bakas magbennal kew si harapan me' saksi' ekka we' sandel kew pu si Isa Almasi. <sup>13</sup> Kuwe'itu niya' panessa'ku ka'u si pakalehan Tuhanin iye mangurung umul si kēmon bayu'-bayu'an ma'ellumin duk si pakalehan Isa Almasi isab, iye bakas mabahani mamissā pu si Gubnul Pontiyus Pilatusin pasal mabennal sabab Tuhanin. Inin panessa'ku si ka'uhin: <sup>14</sup> tuhutun te'ed kēmon panganda'akan

Tuhan ka'uhin supaya ga'i sagetan la'at duk supaya ga'i diniyawa'an tolo' Tuhanin. Tuhutun te'ed samanta'an ga'i ta'abut waktu pabalik Panuhutanten bi Isa Almasi pitu si dunya. <sup>15</sup> Pagta'abut waktuhin, pinapitu du iye balik si dunya we' Tuhanin. Tuhanin hadja subey pinudjihin duk iye dendangan magbaya'in. Iye magbaya' si me' magbaya'in duk iye Panuhutan me' panuhutanin. <sup>16</sup> Iye hadja dendangan mangga'i mamateyin. Patenna'annen dem sahaya ga'i katumapitan. Ga' niya' bakas ngite iye duk ga' te'ed niya' makakite iye. Pata' te'ed iye pinahadje duk iye asal mabalakatanin ga' tamananne. Amin.

<sup>17</sup> Pasal me' a'a madayahan malu'u masandel pu si Isahin, tolo'anun siye we' subey siye ga'i maglangkew atey sabab me' alata'de si dunya inin. Subey siye ga'i ngandel si alata'den pegge' ga'i du layun. Subey Tuhanin pangandelanden pegge' sayu' iye ngurungan kite bi kēmon bayu'-bayu'an mahāpin supaya kite bi kēgan. <sup>18</sup> Tolo'anun isab siye we' subey siye luwal maghinang hāp si sawe'de, manjari, me' hinangande mahāpin ne alata'den. Akahanun siye we' subey siye ga'i liskutan saguwa' subey siye sayu' bang siye ngurung si me' kasukalanin. <sup>19</sup> Bang hinangde inin, kuwe' du siye ngenna' alata'de si surga' duk ga'i te'ed inin lepas. Duk inurungan isab siye umul mato'ohin, hātinen umul salama-lama.

<sup>20</sup> O Timoteo, amey-amey banteyanun te'ed kēmon me' tolo' bakas pinangandel si ka'uhin.

Halli'anun me' pagbissā duk pagsu'al ga' niya' gu-  
nane duk ga'i makasulut Tuhanin. Pa'inde kata'u  
ko' miya'an bu duma'in. <sup>21</sup> Pegge' niya' magpa'in  
we' taga kata'u miya'an ne siye, bu kasuddahan-  
nen ga'i ne kahagadde tolo' mabennal kinaha-  
gadten bi.

Karayaw kēmon ka'am ipat Tuhanin du. *Was-  
salam*

**Yakan Bible**  
**Ruth, Jonah, the New Testament, and portions of**  
**Genesis in the Yakan language of the Republic of the**  
**Philippines**

copyright © 1984 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yakan

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-06-30

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

0001493b-891c-5dba-a045-693804fc5034